

Høring over udkast til bekendtgørelse og vejledning om tilskud til vådområder og lavbundsprojekter

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (styrelsen) sender her følgende udkast i høring:

- Bekendtgørelse om tilskud til vådområder og lavbundsprojekter.
- Vejledning til bekendtgørelsen.

Om bekendtgørelsen

På baggrund af aftalen om et Grønt Danmark samt anbefalingerne fra ekspertgruppen og arbejdsgruppen for udtagningsindsatsen skal styrelsens ordninger om klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter ([KLA-bekendtgørelsen](#)) og vand- og klimaprojekter ([VKP-bekendtgørelsen](#)) samles i én fælles bekendtgørelse om tilskud til vådområder og lavbundsprojekter (VLP-bekendtgørelsen). Formålet er at skabe en fælles indgang med en mere overskuelig, enkel og fleksibel tilgang til at søge tilskud til og gennemføre vådområde- og lavbundsprojekter, der administreres af styrelsen.

Bekendtgørelsen er derfor struktureret på følgende vis:

- Kapitel 1: Bekendtgørelsens anvendelsesområde m.v.
- Kapitel 2: Forundersøgelser finansieret med nationale midler.
- Kapitel 3: Etablering af vand- og klimaprojekter finansieret med EU-midler.
- Kapitel 4: Etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter finansieret med nationale midler.
- Kapitel 5: Fælles regler for forundersøgelser og/eller etablering.
- Kapitel 6: Afsluttende bestemmelser om sanktioner, ikrafttræden m.m.

Generelt set er VLP-bekendtgørelsen baseret på de gældende regler i VKP-bekendtgørelsen og KLA-bekendtgørelsen. Der er dog foretaget en del justeringer, sammenskrivninger og forenklinger.

Væsentligste ændringer

De væsentligste ændringer er bl.a. følgende:

- Der er én samlet indgang i MARS for forundersøgelser. Herefter kan etableringsprojekter fortsætte i Tast selv eller MARS/F2.
- Naturstyrelsen kan søge om tilskud til fosforvådområdeprojekter.
- Forundersøgelser finansieres udelukkende med nationale midler.
- Det er tydeliggjort, at der kan søges om tilskud til detailprojektering i forundersøgelsen.
- Ansøgninger til forundersøgelser kan indsendes og opnå tilskud løbende.

- Forundersøgelserne giver mulighed for fleksibilitet i forhold til, hvilke projektindsatser der kan undersøges.
- Arbejdet med forundersøgelse kan først påbegyndes efter ansøgning.
- I forhold til KLA-bekendtgørelsen går man fra et samlet tilsagn til to tilsagn – ét til forundersøgelse og ét til etablering.
- Der er som i KLA-bekendtgørelsen et hektarkrav på 1 ha for forundersøgelser.
- Rydningspligten efter lov om drift af landbrugsjorder finder ikke anvendelse for projekter omfattet af bekendtgørelsen.
- Prioriteringsmodel.
- Krav til tinglysning af servitut:
 - Muligheden for at opsætte vedvarende energi-anlæg (VE-anlæg) gælder for alle etableringsprojekter, og VE-anlæggene skal være færdigetablerede senest i 2032.
 - Tilføjelse i servituten, der forpligter lodsejeren, såfremt det bliver relevant, til at indgå i et senere større offentligt projekt om kvælstof, lavbund m.v. på arealet, hvis dette er nødvendigt for realisering af projektet.
- Timepriserne for konsulenttydelser reguleres fra 1.200 kr. til 1.500 kr. som følge af den generelle pris- og lønudvikling.
- Der er ikke mulighed for rateudbetalinger til kommuner og Naturstyrelsen, men private lodsejere har mulighed for rateudbetalinger.
- Sanktioner (bortfald, nedsættelse af tilskud, tilbagebetaling) ensrettes.

Uddybning af visse ændringer

Påbegyndelse efter ansøgning:

Arbejdet med forundersøgelse kan først påbegyndes efter indsendelse af ansøgning. Dette følger af de statsstøtteretlige krav, som forundersøgelserne bliver underlagt på grund af national finansiering. Forundersøgelserne vil også være underlagt øvrige statsstøtteretlige krav, herunder håndtering af kriseramte virksomheder, ikke-tilbagebetalt statsstøtte og kontrafaktiske scenarier for store virksomheder, som tilfældet er i dag efter KLA-bekendtgørelsen.

Rydningspligt:

Det bemærkes, at rydningspligten efter lov om drift af landbrugsjorder ikke finder anvendelse for arealer, hvor der er gennemført projekter omfattet af bekendtgørelsen. Arbejdsgruppen for arealudtag har peget på, at rydningspligten kan udgøre en væsentlig barriere for udtagningsindsatsen, idet krav om rydning kan være byrdefulde for lodsejere, særligt ved større eller vanskeligt tilgængelige arealer, og dermed hæmme lodsejernes deltagelse i projekterne. På denne baggrund er spørgsmålet om undtagelse fra rydningspligten afklaret, og det er derfor fastsat i bekendtgørelsens anvendelsesbestemmelse, at rydningspligten ikke gælder for projekterne. Det fastsættes i bestemmelserne om den tinglyste servitut, at rydningspligten ikke finder anvendelse.

Prioriteringsmodel:

Forundersøgelser prioriteres efter først-til-mølle-princippet for ansøgninger, der opfylder de primære kriterier for ordningen, og så længe der er bevillingsmidler til rådighed. For at være støtteberettiget skal projektområdet som udgangspunkt udgøre mindst 1 ha, og projektet skal opfylde mindst ét af kriterierne vedrørende placering i områder med særligt højt kvælstofindsatsbehov, placering på kulstofrige lavbundsjorder, placering opstrøms målsatte søer med fosforindsatsbehov eller placering ved udvalgte vandområder. Styrelsen kan efter en konkret vurdering fravige kravet om minimumsstørrelse samt placeringskravet for kulstofrige lavbundsjorder.

Hvis bevillingsmidlerne for ansøgningsåret ikke er opbrugt efter behandling af ansøgninger, der opfylder de primære kriterier, kan der meddeles tilsagn til projekter, som opfylder de sekundære kriterier. De sekundære kriterier omfatter projekter med et projektområde på mindst 1 ha, der enten er beliggende i områder med kvælstofindsatsbehov eller helt eller delvist er placeret på kulstofrige lavbundsjorder. Også her kan kravet om minimumsstørrelse og placeringskrav for kulstofrige jorder fraviges efter en konkret vurdering. Såfremt der ikke er tilstrækkelige midler til at imødekomme alle ansøgninger, der opfylder de sekundære kriterier, prioriteres ansøgningerne indbyrdes som beskrevet i bekendtgørelsen.

Etableringsprojekter, der finansieres af nationale midler (tidligere KLA-projekter), prioriteres efter først-til mølle for de projekter, der opfylder etableringskriterierne.

Etableringsprojekter, der finansieres af EU-midler (tidligere VKP-projekter), prioriteres som hidtil, dog vil kvælstofvådområdeprojekter, der er beliggende i et delopland med et særligt højt kvælstofindsatsbehov prioriteres forud.

VE-anlæg:

Tilføjsen i tinglysningsbestemmelsen om, at VE-anlæg skal være færdigetableret senest i 2032, er fastsat på baggrund af den politiske [aftale om udbygning af sol og vind på land 2025](#).

Pligt til at indgå i senere større offentligt projekt:

For at understøtte sammenhæng og sikre synergien mellem mindre projekter og eventuelle senere offentlige vådområder og lavbundsprojekter for området indeholder den servitut, som tinglyses på ejendommene efter projektets afslutning, en forpligtelse for lodsejeren til at acceptere, at det allerede etablerede projektareal kan indgå som en del af et senere samlet offentligt projekt, såfremt dette måtte vise sig relevant.

Rateudbetalinger:

De private lodsejere kan anmode om udbetaling af afholdte udgifter flere gange igennem projektperioden. Der kan anmodes om udbetaling på op til fire gange årlig under både forundersøgelsen og etableringsfasen. Kommuner og Naturstyrelsen har ikke mulighed for rateudbetalinger.

Bilag:

Det bemærkes, at bilag 1 til bekendtgørelsen om kvælstofindsatsbehovet for kvælstofvådområder og lavbundsprojekter ikke er vedlagt høringen, da bilaget endnu ikke udarbejdet. Endvidere er de relevante kort endnu ikke offentliggjort på kortportalen, og der er derfor ikke indsat aktive links i udkastet til bekendtgørelse.

Statsstøtte:

Det kan til orientering oplyses, at den nationalt finansierede del af bekendtgørelsen hviler på en statsstøttegodkendelse. Processen med at opnå den fornødne statsstøttegodkendelse er endnu ikke afsluttet, men det forventes, at godkendelsen foreligger i februar. Det bemærkes, at bekendtgørelsen godt kan udstedes inden statsstøttegodkendelsen foreligger, men der kan ikke gives tilsagn.

Om vejledningen

Vejledningen til ordningen indeholder oplysninger om, hvordan tilskudsansøgningen indsendes, og opmærksomhedspunkter i forbindelse med projektgennemførelsen både under forundersøgelse, etablering og efter afsluttet etablering.

Vejledningen vil blive suppleret af en udbetalingsvejledning og en teknisk ansøgervejledning, der vil være tilgængelig på styrelsens hjemmeside, når ordningen åbner.

Ikrafttræden

Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft i april 2026.

Høringssvar

Bemærkninger sendes senest **den 27. februar 2026** til euogprojekt@sgav.dk, med angivelse af j.nr. 25-223300-000019.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold kan sendes til: Kenneth Dryden (kedr@sgav.dk).

Eventuelle spørgsmål til det juridiske indhold kan sendes til: Mathias Bell Willumsen (mabewi@sgav.dk) og Anne-Lie Grube (anngru@sgav.dk).

Høringssvar bliver offentliggjort på Høringsportalen på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb.

Venlig hilsen

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø